

EXPUNERE DE MOTIVE

LEGE pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații

Persoanele juridice cu statut de utilitate publică joacă un rol important în procesul de diversificare a furnizorilor de servicii publice către cetățeni. Avantajele delegării realizării serviciilor publice către terți constau în principal în reducerea costurilor, accesarea unor tipuri de expertiză ce nu sunt disponibile în cadrul instituțiilor pentru îndeplinirea nevoilor punctuale, accesarea unor tipuri de experți pe termen lung pentru diversificarea serviciilor publice și pentru a înlocui operațiuni guvernamentale nesatisfăcătoare.

În România, actul normativ care conține reglementări care reprezintă dreptul comun în materia persoanelor juridice este O.G. nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, modificată și completată. Ordonanța cuprinde dispoziții cu privire la noțiunea de utilitate publică, prin care se înțelege orice activitate care se desfășoară în domenii de interes public general sau al unor colectivități (art. 38 ind. 1), condițiile de obținere a statutului de utilitate publică, procedura în vederea obținerii statutului de utilitate publică, durata de recunoaștere a statutului de utilitate publică, drepturile și obligațiile beneficiarilor de statut de utilitate publică precum și condițiile și procedura privind retragerea statutului de utilitate publică.

Statutul de utilitate publică reglementat de O.G. nr. 26/2000 presupune recunoașterea din partea statului a rolului unor persoane juridice care se disting față de celelalte structuri asociative, în virtutea intereselor promovate și a serviciilor prestate pentru comunitate, preluând o parte din responsabilitățile statului în domeniile de activitate ale acestora. În temeiul acestui rol, aceste organizații se bucură din partea statului de o serie de măsuri de sprijin activ, respectiv acordarea unor **facilități precum darea în folosință gratuită a unor bunuri proprietate publică**, dreptul de a menționa în toate documentele organizației statutul de utilitate publică, precum și de facilități fiscale.

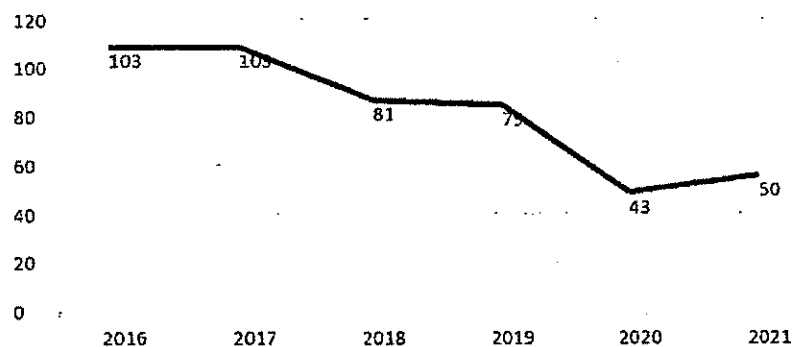
Statutul privilegiat presupune de asemenea o serie de obligații și angajamente de comunicare și publicare a rapoartelor de activitate și situațiilor financiare anuale către instituțiile statului așa cum sunt reglementate de art. 41 din O.G. nr. 26/2000, printre care se numără și obligația prevăzută la lit. f) obligația de a

publica, în extras, în termen de 3 luni de la încheierea anului calendaristic, rapoartele de activitate și situațiile financiare anuale în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, precum și în Registrul național al persoanelor juridice fără scop patrimonial.

În lipsa unui mecanism de monitorizare a modalității de conformare a asociațiilor și fundațiilor cu obligațiile minimale prevăzute de lege, în ultimii ani, s-au menținut concluziile îngrijorătoare constatate în cadrul ANALIZEI PRIVIND EVIDENȚA UNICĂ A PERSOANELOR JURIDICE FĂRĂ SCOP PATRIMONIAL CU STATUT DE UTILITATE PUBLICĂ efectuată de Secretariatul General al Guvernului, concluzii conform cărora: *organizațiile analizate nu au un comportament constant în respectarea obligației prevăzute de art. 41, alin. 2, lit. c din O.G. nr. 26/2000 în toată perioada de referință. Astfel, sunt foarte frecvente cazurile în care organizațiile au publicat sporadic, neconsecutiv, cumulat și chiar retroactiv informațiile impuse prin lege.*

Din cele 149 de organizații, în anul 2021 doar 34% dintre acestea au publicat rapoartele de activitate în Registrul ONG.

Numărul rapoartelor de activitate și situații financiare anuale – Asociații și Fundații recunoscute ca fiind de utilitate publică

Mai mult decât atât, de cele mai multe ori rapoartele sunt mult reduse ca dimensiune, majoritatea covârșitoare fiind un rezumat formal și extrem de sumar al rezultatelor financiare ale respectivelor organizații.

Apreciem așadar ca fiind necesară intervenția legislativă pentru a institui un mecanism minimal de monitorizare a îndeplinirii obligațiilor corelative statutului de utilitate publică, vizând în principal responsabilizarea beneficiarilor prin prevederea unei verificări periodice.

Considerăm că acordarea statutului de utilitate publică pe o perioadă nelimitată, dar cu verificare și reînnoire periodică, ar contribui la sporirea gradului de conformare, în condițiile în care prevederile art. 42 (2) din O.G. 26/2000 ar putea avea o aplicabilitate efectivă. **Instituirea unui termen de 3 ani pentru verificarea menținerii condițiilor care au determinat acordarea statutului de utilitate publică**

precum și a obligațiilor de comunicare și publicare, introduce în același timp un element de predictibilitate în relația dintre mediul asociativ, care furnizează servicii de utilitate publică comunităților, și stat, care oferă în schimb facilități.

Creșterea gradului de eficiență a alocărilor bugetare reprezintă un *raison d'être* pentru externalizarea serviciilor publice către societatea civilă, motiv pentru care transparentizarea trebuie să fie o preocupare constantă în raport cu resursele publice. Transparența monitorizării în timp real a alocării și utilizării resurselor publice conduce nu doar la generarea unui climat de încredere între participanți ci și la îmbunătățirea managementului resurselor bugetare, deoarece statistic aproximativ 80% din veniturile entităților analizate de SGG în 2018 provin din alte surse, care cuprind finanțări nerambursabile, finanțări publice sau private.

Prin introducerea obligației de a comunica acte suplimentare relevante, se remediază situația actuală, când documentele furnizate sunt insuficiente din punct de vedere calitativ și nu furnizează suficiente date cu privire la structura cheltuielilor efectuate și legătura acestora cu scopul și obiectivele persoanei juridice.

În prezent, necesitatea unei astfel de modificări este justificată inclusiv de existența în trecut a unor recomandări formulate de către Ministerul pentru Consultare Publică și Dialog Civic (MCPDC) pentru modificarea cadrului legislativ cu scopul de a implementa o monitorizare efectivă a entităților recunoscute ca fiind de utilitate publică.

Având în vedere cele expuse, supunem dezbaterii și aprobării celor două camere ale Parlamentului României prezenta inițiativă legislativă.

**În numele inițiatorilor,
COSETTE-PAULA CHICHIRĂU
Deputat USR**

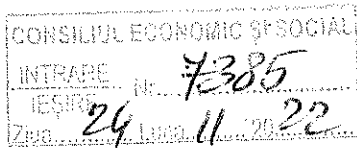
Lista susținătorilor
LEGE pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu
privire la asociații și fundații

NR.	NUME DEPUTAT/SENATOR	SEMNĂTURĂ	PARTID
1	CHICHIRAU COSETTE		USR
2	ILIE VICTOR		USR
3	ANDREI MARIUS, MIFTODE		USR
4	BOTEZ MIHAI-CĂTĂLIN		USR
5	ΔRANCĂ ANDREI-IULIAN		USR
6	CRISTIAN BRIAN		USR
7	ORZA SILVIA TOIU		USR
8	Gheorghe Ungureanu		USR
9	Rodeanu Bogdan		USR
10	BĂLTĂREȚU VIOREL		USR

NR.	NUME DEPUTAT/SENATOR	SEMNĂTURĂ	PARTID
11	EUGEN TERENTE		USR
12	MIRIA BUTOIANU		USR
13	MURARIU OANA		USR
14	Boadea Mihai Alexandra		USR
15	HANGAN POLYANNA		USR.
16	NEAGU LENISA-ELENA		USR
17	NASOI CCAUSIU		USR
18	PRUNA CRISTINA		USR
19	MOLNAR RADU-IULIAN		USR
20	ȚODOSIU BENIAMIN		USR.
21.	Lazar Ion Haron.		USR.
22	AUN APOSTOL		USR.
23	Gheba Daniel Sorin		USR
24.	LAZAR TEODOR		USR
25.	SEIDLER CRISTIAN GABRIEL		USR

Lista susținătorilor
LEGE pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu
privire la asociații și fundații

NR.	NUME DEPUTAT/SENATOR	SEMNĂTURĂ	PARTID
26	BENGA TUDOR UCAN		NEAFIL
24	BUBOI JULIAN		USR.
28	NEGAI EUGEN REMUS		USR
29	TRIFAN RAOUL		USR
30	SEBASTIAN CEIHNIC		USR
31	POSTICA ANDREI		USR
32.	STĂTĂREȘ E. SIMONA		USR
33	MUREȘAN CLAUDIU		USR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. – Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații,
Publicată în Monitorul Oficial cu numărul 39 din data de 31 ianuarie 2000, cu modificările
și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Alineatul (2) lit. c) al articolului 41 se modifică și va avea următorul cuprins:
(c) obligația de a publica, în extras. în termen de 3 luni de la încheierea anului
calendaristic, rapoartele de activitate, **bunurile publice primite în folosință,
indiferent de anul primirii lor, fondurile publice primite în anul precedent și
situațiile financiare anuale în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, în
Registrul național al persoanelor juridice fără scop patrimonial, precum și pe
propria pagină de internet.** Modelul extrasului situațiilor financiare se aprobă
prin ordin al ministrului finanțelor publice.

2. Alineatul (2) al articolului 42 se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) În cazul în care asociația sau fundația nu mai îndeplinește una ori mai multe dintre
condițiile prevăzute la art. 38 care au stat la baza recunoașterii utilității publice,
Guvernul va retrage, prin hotărâre, statutul de recunoaștere a utilității publice, la
proponerea autorității administrative competente sau a Ministerului Justiției.
**Verificarea temeiurilor care au determinat recunoașterea utilității publice și
îndeplinirea obligațiilor se face de către Guvern cel puțin o dată la trei ani.**

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 alin. (1) și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

Președintele Camerei Deputaților,

Președintele Senatului,